

1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
 2. המרכז האקדמי למשפט ועסקים ברמת גן
 3. רופאים לזכויות אדם
- על ידי ב"כ עוה"ד אן סוצ'ינו ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154
טלפון: 03-5608185; פקס': 03-5608165

וכן על ידי עו"ד סיגל שהב
מהקליניקות לזכויות אדם במרכז האקדמי למשפט ועסקים
ת"ד 852, בני ברק 51108
טלפון: 03-6439911; פקס': 03-6439966

העותרים

נ ג ד

1. השר לביטחון פנים
 2. נציב בתי הסוהר
 3. שרת המשפטים
- על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466687; פקס': 02-6467011

המשיבים

הודעה מעדכנת משלימה מטעם המדינה

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כב' המשנה לנשיאה רובינשטיין) מיום 9.4.17, מתכבדת המדינה להגיש הודעה מעדכנת משלימה זו.
2. כזכור, ביום 2.4.17 הגישה המדינה הודעה מעדכנת, וביסודה שלוש תכליות.

ראשית, להציג בפני בית המשפט הנכבד מענה להערותיו באשר לצורך במתן פתרון לבעיית צפיפות בתי כלא שונים, בטווח הזמן הקצר והבינוני. בכך עסק חלקה הראשון של ההודעה, במסגרתו עמדה המדינה על הפעולות שנקטות על-ידה. שנית, לעמוד על מהותם המדויקת של הסעדים שהתבקשו בעתירה במישור הדיון החוקתי, במטרה לתדד ולדייק את מרחב הדיון המשפטי. שלישית, להציג בפני בית המשפט הנכבד את מורכבות ניהול מערך הכליאה בישראל, תוך התייחסות למורכבות השיקולים העומדים על הפרק ומדוע פתרונות השוואתיים שנחזים להיות רלוונטיים אינם מתאימים בהכרח – בתנאי הארץ ותושביה – לחלק לא מבוטל מאוכלוסיית הכלואים בישראל.

3. אשר לחלקה הראשון של הודעת המדינה מיום 2.4.17, פירטה המדינה כי בתום עבודת מטה מורכבת, שנעשתה בשירות בתי הסוהר; כמו-גם דיון בפני היועץ המשפטי לממשלה שנדרש לנושא מקרוב; נבחנו, בין היתר, תכנית לבניית מקומות כליאה נוספים במספר מתקנים בסטנדרט גבוה וכן הצעה להגדלת שטח מחייה בבתי סוהר קיימים תוך ניצול מיטבי יותר של תאים קיימים בבתי הסוהר. ברם, עד למועד הגשת ההודעה המעדכנת מיום 2.4.17, לא עלה בידי המדינה לגבש עמדה סופית באשר לחלופות האמורות.

4. כעת, תבקש המדינה לעדכן כי במהלך השהות הנוספת שניתנה בידה, עלה בידי הגורמים המוסמכים העוסקים במלאכה לגבש פתרונות נוספים, לצד אלו שכבר גובשו ופורטו בכתב התשובה, ואשר בכוחם להפחית את צפיפות חלק מבתי הכלא.

נעמוד על הדברים כסדרם.

5. **ראשית**, יוקם בית סוהר חדש במקום כלא הנשים "נווה תרצה" שברמלה, בהיקף של 311 מקומות כליאה ובעלות של כ-171,000,000 ש"ח.

יצוין, כי כיום שטח המחייה הממוצע לאסירה בכלא "נווה תרצה" הוא 3.1 מ"ר. בניית בית הסוהר החדש תביא לכך ששטח המחייה יגדל להיקף של כ-6.5 מ"ר לאסירה. עוד נבקש לעדכן, כי בניית בית הסוהר צפויה להסתיים עד סוף שנת 2019. בית הסוהר החדש ייבנה, בין היתר, ממקורות תקציביים נוספים, שאינם המקורות שהוקצו לקרן הבינוי, לצד תקציב קרן הבינוי עליה הורחב בכתב התשובה מטעם המדינה.

6. **שנית**, תאים בחלק ממתקני הכליאה הקיימים ירווחו בדרך של הוצאת מיטות פנויות, כך שכמות המיטות תפחת ב-200 עד 500 מיטות.

7. **שלישית**, שירות בתי הסוהר בשיתוף עם משרד האוצר והמשרד לביטחון פנים יחלו בתכנון מפורט להקמת בית סוהר חדש, וסגירת בית סוהר ישן. יובהר, כי המדובר בתכנון בניית בית סוהר חדש נוסף על בית הסוהר שיחליף את "נווה תרצה". לצורך כך, יוקצה תקציב נוסף בסכום של עד 15 מיליון ש"ח לצורך תכנונו המפורט של בית סוהר חדש זה, שכבר קיימת בעניינו תכנית מתאר מפורטת מאושרת (התכנון המפורט נדרש כחלק מהליך הרישוי).

8. **רביעית**, משרד האוצר והמשרד לביטחון פנים ידונו במסגרת דיוני התקציב לשנת 2019, אשר צפויים להתקיים במהלך שנת 2018, באשר למקורות התקציב הנדרשים לבינוי בית הסוהר החדש אשר נדון בסעיף 7.

9. **חמישית**, הצוות לבחינת חלופות מאסר, אשר הוקם לפי החלטת ממשלה מספר 1840 מיום 11.8.16, יפעל במטרה לסיים את עבודתו עד יום 31.8.17. במסגרת זמנים זו, יוגשו המלצותיו של הצוות, וככל שיידרשו תיקוני חקיקה, תוגש טיוטת תזכיר חוק בהתאם.
10. **שישית**, סוכם כי המשרדים הרלוונטיים יפעלו להאצת הליכי החקיקה בעניין הארכת עבודות שירות כחלופת מאסר בהתאם להמלצות הוועדה לבחינת מדיניות הענישה ועבריינות בראשות השופטת בדימוס דליה דורנר.

סיכום

11. לא נכחד – תקציב לפתרון מייד, כאן ועכשיו, של כלל הדרישות שהניחו העותרים לפתחו של בית המשפט הנכבד, לא עלה בידי המדינה ליתן בנקודת הזמן הנוכחית, ודאי לא במסגרת שנות-תקציב שחוק התקציב בעניינן נחתם ופורסם.
- בצד זאת, ניכר כי המדינה לוקחת אחריות לפתרון צפיפות בבתי הכלא ומציגה לשם כך מגוון רחב של אמצעים ופתרונות – הן מתחום הבינוי והתקצוב, הן מתחום הפחתת מספר הכלואים לעתיד – באופן שאינו מקים עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד כמבוקש על-ידי העותרים.
12. במצב דברים זה, ועל יסוד כלל כתבי הבי-דין שהוגשו מטעמה, המדינה תטען כי דין העתירה להידחות.
13. העובדות המפורטות בהודעה משלימה זו נתמכות בתצהירים הבאים: תצהירו של גונדר אילן מלכא, ראש אגף המטה בשירות בתי הסוהר, לתמיכת העובדות המפורטות בסעיפים 5, 6 ו-7; תצהירו של מר דני קריבו, סמנכ"ל תכנון, תקצוב ובקרה במשרד לביטחון פנים, לתמיכת העובדות הנוגעות למשרד לביטחון פנים המפורטות בסעיפים 5, 7, 8, ו-10; תצהירו של מר אמיר אדרי, מרכז ביטחון פנים באגף תקציבים במשרד האוצר, לתמיכת העובדות הנוגעות למשרד האוצר המפורטות בסעיפים 5, 7, 8, 9 ו-10.

היום, כ"ה בניסן, תשע"ז
21 באפריל, 2017

רן רוזנברג, עו"ד
סגן בכיר בפרקליטות המדינה